

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw, Water & Milieu

Datum commissievergadering	:	8 november 2018
Commissievoorzitter	:	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	:	E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3288 / krijgsmane@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	E. Krijgsman
Leden van de Commissie	50PLUS -
	CDA P.J. de Kam, mw. W. Koning-Hoeve
	CU/SGP -
	D66 W. Bakker, H.W. Struben
	GroenLinks F.J. Kramer
	ONH B.I.M. Bouberg Wilson (duo)
	PvdA mw. A.A.J. Jellema, L.Hj. Voskuil
	PvdD A.E. van Liere, mw. L.D. Vermaas
	PVV -
	SP mw. R. Alberts, mw. J.M.E. de Groot
	VVD -
CdK en Gedeputeerden	C.J.M. Loggen, A. Tekin
Ambtelijke ondersteuning	
Notulist	Moneypenny / mw. C.E.L. Smits

Afwezig met kennisgeving: M.C.A. Klein (CU/SGP), mw. A. van Langen (VVD), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), mw. Z. Pels (GroenLinks), mw. E.A.S. Rommel (VVD), D.J. van der Sluijs (PVV), mw. M. Terlouw (CU/SGP)

Agenda

12. Heropening
13. B-agenda Natuur
- 13a. Natuur: Voornemen tot uittreding als participant stichting Goois Natuurreservaat (GNR)
14. B-agenda Milieu
- 14a. Milieu: Discussienota GL/SP: aardgaswinning Kleine velden
- 14 b1. Schiphol/Mobiliteit: Trein als alternatief voor vliegen. Onderzoek in opdracht van Natuur en Milieufederatie NH
- 14 b2. Schiphol: Inzet BRS aan ORS tbv advisering ontwikkeling Schiphol
15. B-agenda Water
- 15a. Water: Kaderrichtlijn Water - Voortgangsrapportage 2018
16. Sluiting

12. Heropening

De **voorzitter** heropent de uitloopvergadering van de commissie NLWM.

- 5 Hij meldt dat D66 en PvdA hebben voorgesteld om de brief van GS aan PS over de inzet van de Bestuurlijke Regio Schiphol (BRS) aan de Omgevingsraad Schiphol (ORS) ten behoeve van advisering over de ontwikkeling van Schiphol vandaag te bespreken. De commissie is akkoord met het toevoegen van dit agendapunt. De commissie stemt ook in met het samenvoegen van de behandeling van de agendapunten 14b1 en 14b2.
- 10 De voorzitter stelt voor om alle fracties twee minuten extra spreektijd te geven gezien de toevoeging van een agendapunt.

13. B-agenda Natuur

13a. Natuur: Voornemen tot uittreding als participant stichting Goois Natuurreservaat (GNR)

- 15 De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking. De vooraf gestelde technische vragen van 50PLUS zijn beantwoord. Hij geeft als eerste het woord aan initiatiefnemer PvdD.

INLEIDING

- 20 De heer **Van Liere** (PvdD) meent dat zijn vragen en de positie van GS helder zijn. Het past bij de regisseursfunctie van de provincie in natuurbescherming dat de provincie participant blijft in het GNR. Hij is benieuwd hoe de commissie dit ziet en vraagt hoe GS de wisseling van kamp legitimeren.

De heer **Struben** (D66) vraagt wat het probleem is bij de positie van Landschap Noord-Holland.

- 25 De heer **Van Liere** (PvdD) refereert aan de ongelijke behandeling waarvan sprake zou zijn bij het Landschap Noord-Holland, terwijl de geldstroom naar het GNR geen probleem bleek. Er was geen sprake van een aparte positie en hij vindt dit geen goed argument.

COMMISSIEBEHANDELING

- 30 De heer **Kramer** (GroenLinks) kan zich voorstellen dat de provincie de bijdrage maximeert als blijkt dat de exploitatie niet goed loopt. Als de exploitatie niet verbetert, kan de provincie dreigen met uittreden, maar hij ziet die slechte exploitatie nergens terug. Hij vraagt of de natuur goed verzorgd kan worden als de provincie de meerkosten niet betaalt.

- 35 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt of deze stap bij de provinciale natuurdoelstellingen past. Hij ziet een dilemma tussen de organisatie van de samenwerking en de natuurdoelstelling en vraagt of de samenwerkingsovereenkomst (SOK) in de huidige juridische procedure voldoende ruimte biedt voor de stappen die GS overwegen.

- 40 Mevrouw **Alberts** (SP) hoort een onlogische redenering over het gelijktrekken van de hoeveelheid geld en over de governance, maar vindt dit een gelegenheidsargument om niet te hoeven betalen. Als er sprake is van wanbestuur, is de provincie ook verantwoordelijk.

- 45 De heer **De Kam** (CDA) meent dat GS de enige juiste stap zetten. Hij heeft begrip voor de inzet op uittreden uit het GNR, omdat nu sprake is van een wurgcontract met jaarlijks oplopende kosten zonder mogelijkheid tot aanpassing. Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met betere gelijkheid en betere grip op de uitgaven is het hogere doel.

- 50 Mevrouw **Jellema** (PvdA) memoreert het besluit van PS dat het GNR €510.000 mocht kosten. Nu is er een enorme overschrijding. In het verleden is veel ingezet op samenwerkingspartners. GS hebben PS op de hoogte gehouden, maar de laatste update was in januari. Ze vraagt of er in de tussentijd een aanleiding is ontstaan die tot mogelijke uittreding uit dit contract leidt en hoe kansrijk dit voornemen is.

- 55 De heer **Struben** (D66) weet dat de provincie nadenkt over de governance van recreatieschappen, waarbij uittreding één van de varianten is. Het is een slechte zaak dat PS geen grip hebben op de bestedingen. Hij vraagt of de meerbetaling een Rekenkameronderzoek rechtvaardigt en weet dat het aanbod om met een andere partij in zee te gaan is genegeerd, voor hem een mogelijke reden om uit te treden.

- 60 De heer **Tekin** (ged.) merkt op dat bij zijn aantreden twee jaar geleden de organisatie van het GNR is omgezet naar één bestuur. Hij heeft een ongemakkelijke relatie met het GNR, als bestuurder en als gedeputeerde Natuur verantwoordelijk voor SNL-vergoedingen. De SOK uit 1992 dateert van voor het Natuurpact, waardoor nu een andere relatie met het GNR is ontstaan dan toen Amsterdam uittrad. GS

65 steunen het GNR, omdat de provincie verantwoordelijk is voor de natuur in het Gooi. Het
coalitieprogramma heeft voor het GNR een maximering genoemd, maar deze is in de praktijk niet
veel waard. In 2019 is een post van €800.000 voorzien. GS waren in de bestuurdersrol zeker alert,
bijvoorbeeld bij de zoektocht naar een strategische partner. Dit proces is vastgelopen en de naweeën
ervan worden nog steeds gevoeld. Gedeputeerde vraagt er steeds naar, maar krijgt in het bestuur nul
op het rekest. Andere partijen hebben gekozen voor een extra investering om de
70 structuurverbetering te realiseren. Het grootste deel van de €300.000 gaat naar communicatie et
cetera, niet naar natuur.
Het voornemen tot uittreding is dus ingegeven door een combinatie van factoren, waaronder de
governance en de gelijkberechtiging. De SOK-relatie maakt de situatie bijzonder. GS hechten aan de
gelijkberechtiging. Het GNR is de laatste organisatie waar GS zowel in het bestuur zitten als
75 subsidiënt zijn en waarvoor GS verantwoordelijk worden gesteld vanuit Den Haag en Europa.
De heer Tekin heeft steeds zijn ongemak benoemd richting zijn medebestuurders en in GS. Hij heeft
gezocht naar andere voorwaarden. De positie van Amsterdam is duidelijk. De provincie blijft
bestuurder, ook vanuit de natuurverantwoordelijkheid. GS hebben hun positie verwoord in het
voorgenomen besluit van voor de zomer, om tijd te hebben om met de nieuwe bestuurders in
80 gesprek te gaan. Partijen zijn wel bereid om de samenwerking anders in te richten. Het GNR en de
natuur zijn GS lief, maar graag in een andere relatie. Het vervolgesprek is gepland op 5 december.
Gedeputeerde legt uit dat in de juridische gang van zaken de positie van de provincie, als bestuurder
en subsidiënt, nu duidelijker is. De rechter heeft een tussenvonnis gewezen dat partijen terugwijst
naar de SOK. Het is geen gemeenschappelijke regeling zoals in Geestmerambacht. GS hebben geen
85 kennisvoorsprong en partijen moeten het minnelijk oplossen.

De heer **Van Liere** (PvdD) begrijpt dat de relatie uniek is en dat in het voornemen tot
uittreden inmiddels zaken zijn gewijzigd, maar meent dat de provincie in een en dezelfde
procedure nu aan de andere kant staat en alle procesinformatie meeneemt.

90 De heer **Tekin** (ged.) herhaalt dat de SOK helder is. De vraag is of Amsterdam doorprocedeert en of
de provincie daarbij aansluit. Beide partijen willen dit niet en zien op een minnelijke schikking. GS
hebben geen informatievoorsprong. Alle informatie is duidelijk.

95 De heer **Van Liere** (PvdD) begrijpt de argumenten wel, maar heeft deze eerder gehoord. De subsidies
speelden ook al ten tijde van de Agenda Groen. Het GNR is inderdaad de laatste partij met een SOK,
maar recreatieschappen hebben gemeenschappelijke regelingen, waarbij de provincie uit
Geestmerambacht is gestapt. Hij is niet overtuigd door de verzekering dat er geen volgende meer
komt. Recreatieschappen krijgen geen SNL-gelden. In het kader van gelijkberechtiging moet dit ook
100 worden aangepast.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of de heer Van Liere gezien de schaarse middelen bezorgd is
over de overschrijding van €300.000.

105 De heer **Van Liere** (PvdD) onderschrijft de zorg over het eventuele gebrek aan controle en vindt dat
hierover gesproken moet worden, maar is blij met de extra natuurinvesteringen van de gemeenten.

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt of het voornemen van GS schade oplevert voor de natuur en of geen
nieuw stiefkind wordt gecreëerd. Ze ziet liever extra inzet op natuurbeheer.

110 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) ziet de insteek van GS als drukmiddel om tot een minnelijke
oplossing te komen.

De heer **Struben** (D66) vraagt welke voorwaarden GS stellen in de onderhandelingen.

115 De heer **Tekin** (ged.) kan hierover nog niet veel zeggen, ook omdat er vijf nieuwe bestuurders zijn
benoemd. Op 5 december is het volgende gesprek. Hij verwijst de commissie ook naar het
Winsemius-rapport, waarin onder andere de hoogte van de bijdragen van de gemeenten wordt
beschreven.

120 Een minnelijk oplossing betekent ook dat beide partijen tevreden zijn. Dat betekent dat de natuur
niet achteruit gaat. Bovendien blijven de SNL-gelden gewoon beschikbaar.

De voorzitter rondt de bespreking over het *Voornemen tot uittreding als participant stichting Goois
Natuurreservaat af*.

125

14. B-agenda Milieu

14a. Milieu: Discussienota GL/SP: aardgaswinning Kleine velden

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft allereerst de indieners van het agendapunt het woord voor een toelichting.

130

INLEIDING

Mevrouw **Alberts** (SP) benadrukt dat de relatie tussen aardgaswinning, schaliegaswinning en gasopslag enerzijds en aardbevingen anderzijds niet ontkend kan worden. Ze is benieuwd naar de inzet van de andere fracties voor het eerder aardgasvrij krijgen van Noord-Holland en wil weten of een eventuele gezamenlijke motie tegen het opvoeren van de gasproductie en voor het afbouwen van gaswinning in Noord-Holland kansrijk is. Ze vraagt of GS al begonnen zijn met het overzicht ten behoeve van de energietransitie of dat ze wachten op de NAM of het Rijk. PS zijn ongerust.

135

De heer **Kramer** (GroenLinks) is voorstander van het zoeken van alternatieven voor gaswinning en ziet het liefst dat alle velden worden meegenomen in een traject om gaswinning te beëindigen.

140

COMMISSIEBEHANDELING

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) vraagt of de gevaarstelling een gevolg is van voortzetting van bestaand beleid en of deze toeneemt bij exponentiële groei van de gasproductie. Ook wil hij weten of het stoppen of stabiliseren van de productie gevolgen heeft voor de leveringszekerheid van gas en hoe een motie zich verhoudt tot de verleende vergunningen.

145

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) onderschrijft de discussienota en is voorstander van het zoeken naar duurzame energiebronnen, ook voor warmtevoorziening. Omdat bijvoorbeeld geothermie ook grote risico's heeft, is het nog een opgave om tot duurzame alternatieven voor gas te komen. Ze benadrukt dat de provincie de gaswinning in Noord-Holland zo snel mogelijk moet beëindigen.

150

De heer **Struben** (D66) vraagt of de SP het verzet tegen Wind op Land en Zon op Land opgeeft.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) benadrukt dat alle partijen moeten meewerken aan de energietransitie. Het afbouwen van gaswinning hoort daarbij in het belang van de veiligheid van de inwoners, maar ze roept GS wel op om niet alle schepen achter zich te verbranden.

155

De heer **De Kam** (CDA) dankt GroenLinks en de SP voor agendering van dit onderwerp. De klimaatdoelstellingen staan voorop, met het streven om op een bepaald moment geen fossiele brandstoffen meer te gebruiken. De gedeelde ambitie is om zo snel mogelijk gasloos te worden, maar tot die tijd is gas nodig. Als de veiligheid is geborgd, ligt de keuze voor Nederlands gas voor de hand. Hij ziet weinig meerwaarde in een motie die oproept tot het zonder meer stoppen van de gasproductie in Noord-Holland.

160

De heer **Tekin** (ged.) merkt op dat GS een adviesrol hebben. Vertrekpunt is dat de NAM de omgeving goed informeert en dat gasproductie veilig moet zijn. De vergunningverlening ligt bij het Rijk. Het kabinet heeft 2030 als eindpunt van de gaswinning benoemd en geeft na die tijd geen nieuwe vergunningen meer af.

165

De technische briefing met de NAM heeft duidelijk gemaakt dat de kleine gasvelden voorzien in een kwart van de gasbehoefte van Noord-Holland. Gedeputeerde kent de juridische en financiële consequenties van eerdere afbouw van deze velden niet. Versnellen van de transitie kan alleen door het vinden van alternatieven. Daar werken de Klimaattafels aan. GS bezien of de uitkomsten daarvan gevolgen hebben voor dit proces. Dit dossier valt in de portefeuille van de heer Van der Hoek.

170

Mevrouw **Alberts** (SP) proeft niet veel kans om de gasafbouw te versnellen. Het is teleurstellend dat partijen op elkaar wachten.

175

De heer **De Kam** (CDA) vraagt waarom de SP de vraag naar gas niet aanpakt.

Mevrouw **Alberts** (SP) heeft dit punt gemaakt in haar inleiding. Als de vraag opdroogt, is automatisch minder productie nodig, maar ook daarin ziet ze niet veel versnelling. Aan de Klimaattafels wordt veel gepraat. Ze wenst nu echter daden.

180

De heer **De Kam** (CDA) vraagt waarom de SP dan de gasproductie wil stoppen.

185

Mevrouw **Alberts** (SP) benadrukt de samenhang met het veiligheidsvraagstuk. Waarschijnlijk wordt de afbouw van het Groningse gas deels opgevangen in Noord-Holland.

190 De heer **De Kam** (CDA) meent dat de NAM heeft gemeld dat de productie maximaal blijft tot het veld leeg is.

Mevrouw **Alberts** (SP) geeft aan dat zij niet per se tegen Wind op Land en Zon op Land is, maar ziet graag meer windmolens op industrieterreinen en meer zonnepanelen op alle daken in de provincie.

195 De **voorzitter** rondt de bespreking over de *Discussienota GL/SP: aardgaswinning Kleine velden af*. Hij dankt GS nogmaals voor de zeer interessante technische briefing van de NAM.

14 b1. Schiphol/Mobiliteit: Trein als alternatief voor vliegen. Onderzoek in opdracht van Natuur en Milieufederatie NH en

200 **14 b2. Schiphol: Inzet BRS aan ORS tbv advisering ontwikkeling Schiphol**

De **voorzitter** licht de agendapunten toe en geeft als eerste de SP het woord voor een toelichting.

INLEIDING

205 Mevrouw **De Groot** (SP) is blij met de brede maatschappelijke discussie over treinen en vliegen voor verschillende reisafstanden. Ze is benieuwd naar de insteek van de andere fracties en vraagt wat de commissie vindt van het idee van de Milieufederatie voor een grote HUB met een overstap tussen trein of bus en een supersnelle trein.

COMMISSIEBEHANDELING

210 De heer **Struben** (D66) merkt op dat niet alleen de BRS gaat over de invloed van het luchtverkeer op de omgeving, maar dat ook Schiphol daar invloed op heeft. Schiphol heeft daarnaast invloed op de bereikbaarheid en het autogebruik. Hij is voorstander van een multimodaal knooppunt voor vervanging van auto door trein, maar ziet daarvoor weinig ruimte op Schiphol zelf. Het Rijk is verantwoordelijk voor het complete plaatje. De bedrijvigheid in de regio floreert, maar bij
215 noodzakelijke investeringen moet naar het gebied als geheel worden gekeken. De inzet van de BRS is duidelijk, inclusief verplaatsing van bepaalde vluchten naar Lelystad, maar de inperking van nachtvluchten moet scherper worden aangezet, net als het beperken van het autogebruik ten gunste van het OV. Hij mist de verduurzaming van de luchthaven, bijvoorbeeld met investeringen in
220 biobrandstoffen, en maatregelen tegen ganzen. De afspraken over wonen en vliegen zijn duidelijk. Bezwaren van de KLM tegen bepaalde woningbouwplannen moeten wat hem betreft niet ontvankelijk zijn gezien de hinder in geluid, uitstoot en fijnstof die de luchtvaart produceert.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) refereert aan de interessante presentatie over het BAM-rapport, waaruit
225 duidelijk bleek dat er nog veel ook internationale railinfrastructuurinvesteringen nodig zijn om een goede concurrent van het vliegtuig te zijn. Zolang er geen tijdswinst is, moeten reizigers op een andere manier worden verleid om niet te vliegen. Ze roept GS op om te lobbyen voor het versterken van de nationale treininfrastructuur. Schiphol is veel in het nieuws. De luchthaven moet zich aan de afspraken houden, maar in juni zijn de normen al overschreden. De provincie moet de vinger aan de pols houden, want dit mag niet gebeuren. Ze roept GS op hard aan dit probleem te blijven werken en
230 meldt dat PS GS met argusogen volgen.

De heer **Bouberg Wilson** (ONH) meent dat bevoordeling van het vliegverkeer in internationaal verband opgelost moet worden. Investeren in railinfra is nodig en gewenst, maar leidt niet tot het
235 gewenste resultaat van concurrerende alternatieven op afstanden tot 750 kilometer. De provincie moet daaraan aandacht besteden bij het realiseren van het HSL-netwerk. De groei van luchthavens en vliegbewegingen staat overal onder druk. Ook luchtvaartmaatschappijen hebben dus belang bij een internationaal HSL-netwerk, omdat zij zich dan kunnen richten op de qua exploitatie gunstiger langere afstanden. Hij denkt dat het niet mogelijk is om vanuit alle plaatsen in Noord-Holland een snelle aansluiting op bus of trein mogelijk te maken, maar waar mogelijk moet het HSL-netwerk
240 aantrekkelijk worden gemaakt.

De heer **Kramer** (GroenLinks) wil geen verdere groei van Schiphol, omdat de nadelen van het vliegverkeer te groot zijn en eenzijdig op de vele omwonenden terechtkomen. Het advies van de BRS is op hoofdlijnen niet slecht, maar ook hier blijkt dat niet duidelijk is wat er van de centrale overheid
245 wordt gevraagd. Ditzelfde probleem speelt bij de Omgevingsvisie. Op sommige punten is de richting van het advies duidelijk, maar niet overal. Verplaatsing naar Lelystad gaat voorbij aan maatschappelijke problemen elders in de samenleving. Er is geen milieuruimte meer. De regels zijn

al overschreden en er wordt nog steeds niet gemeten. Meten is nodig om zicht op de problematiek te krijgen en de goede aanpak te kiezen. Hij steunt de uitbreiding van het treinnetwerk en het idee van een HUB en is fel tegenstander van woningbouw tegen beter weten in.

Mevrouw **Koning** (CDA) neemt de brief van de BRS aan de ORS voor kennisgeving aan. Het is positief dat er beter wordt gehandhaafd en de onderzoekspunten lijken haar nuttig. Het thema "trein versus vliegtuig" is heel interessant, maar het CDA wil het besluit over belastingheffingen overlaten aan de Tweede Kamer. Onderzoek wijst uit dat mensen vanwege het gemak en de reistijd voor het vliegtuig kiezen. Mevrouw Koning wil het gemak van de trein en de vindbaarheid van treininformatie dus verbeteren en is voorstander van de plannen om Schiphol te transformeren tot een betere overstapplaats op internationale treinen door verbetering van het OV naar Schiphol. Ze wil dat de overlast van Schiphol niet verder toeneemt en wil andere opties onderzoeken om het verkeer door Europa te verbeteren.

Mevrouw **De Groot** (SP) merkt op dat de provincie niet veel invloed heeft op Schiphol, maar is blij met de pogingen van GS. De SP ziet niets in woningbouw onder de rook van Schiphol, omdat de geluidshinder te groot is. De SP wil de overlast van Schiphol beperken en wil deze ook niet uitbreiden naar Lelystad.

De heer **Tekin** (ged.) dankt de SP voor agendering van dit agendapunt. Er is dagelijks veel aandacht in de media voor Schiphol. Dat is ook de uitdaging op dit dossier en de kern van het advies van de BRS: er moet een integrale afweging worden gemaakt op basis van alle dossiers zoals duurzaamheid, veiligheid en het komende RIVM-rapport over ultrafijnstof. De provincie streeft tegelijkertijd naar rechtszekerheid voor de bewoners. Er is nog geen Luchthavenverkeerbesluit, maar dit moet er snel komen. Het Rijk is het bevoegd gezag, ook op de internationale lijnen, de HSL en het vliegverkeer. De BRS kan wel regioliijnen aanpakken en meedenken over deze problematiek. Daarom heeft de ORS dit onderwerp opgenomen in drie critical reviews over de substitutie van vliegen voor kortereafstandreizen (ingebracht door de BRS), over wonen en vliegen (ingebracht door de bewoners), en over de schaarse capaciteit (ingebracht door de sector). Voor meer informatie hierover verwijst gedeputeerde naar de site van de Omgevingsraad. Er zijn bijeenkomsten op 26 november en 3 en 4 december. Hij hoopt dat PS daarbij aanwezig zijn.

De heer Tekin is op onderdelen ook nog niet tevreden, maar wil tijd nemen om alle informatie te verzamelen en dan een integrale afweging te maken over de toekomst van Schiphol. GS maken een pas op de plaats, maar willen wel de rechtszekerheid van de inwoners veilig stellen.

Mevrouw **De Groot** (SP) is blij met deze discussie en de aanvullende informatie over de BRS, maar vraagt zich af hoe mensen kunnen worden verleid om de trein te nemen. Goede prijzen en meer informatie over snel reizen zijn noodzakelijk. Ze vraagt of de provincie invloed op de beprijzing kan hebben en hoe het planologisch gemakkelijker kan worden om met de trein te reizen.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt wanneer de MER voor Schiphol gereed is.

De heer **Tekin** (ged.) legt uit dat de BRS invloed probeert uit te oefenen en daarom dit belangrijke onderwerp heeft aangemeld voor de critical reviews. GS zijn niet de eigenaar van de MER. Er is nog geen einddatum bekend, maar de MER is nodig voor de verdere discussie.

De **voorzitter** rondt de bespreking over het voorstel *Trein als alternatief voor vliegen. Onderzoek in opdracht van Natuur en Milieufederatie NH* en de brief *Inzet BRS aan ORS tbv advisering ontwikkeling Schiphol af*.

15. B-agenda Water

15a. Water: Kaderrichtlijn Water - Voortgangsrapportage 2018

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft als eerste de indiener van dit agendapunt het woord voor een toelichting.

INLEIDING

De heer **Bakker** (D66) benadrukt het belang van het behalen van de KRW-doelen, maar ziet dat uit de voortgangsrapportage weer een slecht resultaat blijkt. De provincie zal de doelen niet halen als op de huidige weg wordt voortgegaan. Hij vraagt of de commissie deze zorgen deelt en hoe de provincie kan opschalen, bijvoorbeeld door regionale analyses te koppelen aan maatregelen en

310 kosten. Hij wil weten of de gezamenlijke inbreng van de provincies naar de EU niet voorsorteert op het afwijken van de KRW-doelen en vraagt wanneer sprake is van disproportionele kosten.

COMMISSIEBEHANDELING

315 De heer **Voskuil** (PvdA) heeft contact gehad met de waterschappen, die hun inzet op maar ook de complexiteit van de oppervlaktewaterkwaliteit benadrukten. Hij vraagt wat GS nodig hebben van PS om de KRW-doelen te halen. Hij deelt zowel de zorg van D66 als de wens om de doelen te behalen.

320 Mevrouw **Koning** (CDA) leest in het rapport dat er ook zaken goed gaan, zoals het grondwaterbeeld, en dat aan de andere punten wordt gewerkt. Het waterkwaliteitsbeleid is noodzakelijk, maar behoeft nu geen verandering. Ze vraagt of de negatieve gevolgen van de riooloverstorten kunnen worden verholpen, maar ze denkt dat dit bij de waterschappen ligt.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) meent dat geen enkele van de 84 wateren aan de ecologische doelen voldoet, ook niet in 2021.

325 Mevrouw **Koning** (CDA) herhaalt dat er in het rapport ook dingen staan die wel goed gaan, zoals het grondwaterbeeld. Er wordt gewerkt aan de dingen die niet goed gaan.

330 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt of het CDA erkent dat er een groot probleem is en dat er een reëel risico is dat de huidige inzet onvoldoende is om de doelen te halen.

Mevrouw **Koning** (CDA) kan dat nu nog niet overzien. Er moet zeker aan gewerkt worden, maar dat staat ook in de rapportage.

335 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) deelt de zorgen van D66 en verwijst naar het meest recente onderzoek van het Planbureau voor Leefomgeving (PBL) waarin onvoldoende vooruitgang wordt geconstateerd richting 2021. Hij ziet wel aangrijpingspunten in de Omgevingswet, omdat daarin een waterprogramma moet worden opgenomen.

340 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) dankt D66 voor het agenderen van dit onderwerp. Er is een levensgroot probleem met het oppervlaktewater. De PvdD wil de oorzaken achter de problemen oplossen, te weten teveel mest en teveel landbouwgif. De provincie grijpt hierop niet in.

Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of de PvdD ook de andere oorzaken van de vervuiling erkent.

345 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt of het CDA erkent dat mest en landbouwgif een heel groot deel van de oorzaak van de vervuiling zijn.

350 Mevrouw **Koning** (CDA) erkent dat mest en gif vervuiling veroorzaken, maar ziet ook de andere oorzaken zoals de riooloverstort en de grote hoeveelheid inwoners van Nederland.

355 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) focust op mest en gif als oorzaken. De heer Loggen heeft destijds toegezegd landelijk te pleiten voor strengere regels voor mest en landbouwgif indien de mestevaluatie daartoe aanleiding gaf. Dit bleek in 2016 het geval en ze vraagt of GS deze toezegging hebben uitgevoerd. Als nieuwe ideeën voor D66 noemt ze het poten van biologische bollen op schoolpleinen en in provinciewerken en het binnen Europa pleiten voor een verbod op de meest vervuilende chemische gifsoorten.

360 De heer **Kramer** (GroenLinks) wil niet inleveren op de KRW-ambities en -doelen, provinciaal noch internationaal, maar wil intensiveren als de doelen niet gehaald worden. Er moet een goede analyse van het probleem komen om vervolgens een hernieuwd plan van aanpak te maken, met serieuze aandacht voor bronmaatregelen. Hij ziet hierin een rol voor PS op basis van kennis van analytisch onderbouwde maatregelen.

365 Ook mevrouw **De Groot** (SP) deelt de zorgen van D66 over de doelen van de KRW en benadrukt dat de provincie te weinig doet. In dit tempo is verschuiving van het doeljaar of het niet behalen van de KRW-doelen onvermijdelijk. Ze steunt de al genoemde suggesties. Ze vraagt of de waterkwaliteit door de zomer en de droogte achteruit is gegaan en hoeveel tijd het kost om dit te verbeteren en ze wil weten of er ook plastic soep in de provinciale wateren drijft.

370 De heer **Loggen** (ged.) dankt D66 voor het opnieuw onder de aandacht brengen van dit onderwerp. Waterkwaliteit is echt nog een opgave voor de provincie, maar GS zijn alleen verantwoordelijk voor het grondwater. De kwaliteit daarvan is op orde. De verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het oppervlaktewater ligt primair bij de waterschappen, maar ook het Rijk heeft hierop invloed. De
375 provincie heeft gedaan wat in haar vermogen ligt met bijvoorbeeld de natuurvriendelijke oevers, de aanleg van de Markerwadden en het inspringen op kansen bij de Markermeerdijken. Gedeputeerde hoopt dat PS de huidige lijn doorzetten, met eventuele uitbreiding en verdieping, maar benadrukt dat dit wel financiële consequenties heeft. GS hebben nu het maximale haalbare gedaan binnen het budgettaire en wettelijke kader. Als PS meer budget beschikbaar stellen, kan de provincie meer doen.
380 GS willen aan de ambitie vasthouden en pleiten niet voor doelverlaging, zeker niet omdat de deadline in 2027 ligt. GS willen wel bezien of er een slimmere methodiek is dan het one out, all out-principe om meer recht te doen aan de diversiteit in alle landen, met bijvoorbeeld de verschillen tussen de bron en de delta van een rivier.
385 GS proberen zoveel mogelijk koppelingen te leggen met andere waterprojecten, ook bij de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Daarmee blijven de kosten overzichtelijk. De provincie heeft veel technische kennis. Gedeputeerde stelt voor om een technische briefing over waterkwaliteit te organiseren, waarbij ook de verantwoordelijkheden en de beïnvloedingssfeer van de provincie aan bod komt. Dat doet recht aan het onderwerp.
390 Aangaande zijn eerdere toezegging meldt hij dat hij, als de gelegenheid zich voordoet, deze boodschap zeker uitdraagt.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt wat hij dan zegt.

395 De heer **Loggen** (ged.) zegt dan dat landbouw een van de elementen is die onlosmakelijk verbonden zijn met waterkwaliteit en dat een verbetering nodig is om de waterkwaliteit aan te pakken. Dit staat ook in zijn rapport Naar een adaptief watersysteem. De relatie is duidelijk, maar de verantwoordelijkheid voor deze actie ligt bij het Rijk.

400 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt of gedeputeerde bij het Rijk pleit voor strengere regels over mest en landbouwgif om de KRW-doelen te realiseren.

De heer **Loggen** (ged.) pleit altijd voor strengere regels als de provincie daaraan kan bijdragen, maar is nooit voor strengere regels dan Den Haag en Europa voorschrijven. In een gesprek hierover zal
405 gedeputeerde inbrengen dat alle mogelijke maatregelen aandacht verdienen en ook het Rijk oproepen tot actie. Hij wil als Noord-Holland en Nederland niet vooroplopen, om zo een level playing field te behouden.

De minister heeft een uitspraak gedaan over het verbod op glyfosaat met een vrijstelling voor enkele jaren. GS hebben hierover een mening, maar gaan er niet over.
410 De inkoop van biologische bollen valt in de portefeuille Inkoop.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vindt het inconsequent als GS wel over het one out, all out-principe willen praten, maar niet over glyfosaat.

415 De heer **Loggen** (ged.) roept mevrouw Vermaas op te streven naar een realistische provinciale rol.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) meent dat de toezegging van gedeputeerde niet is nagekomen.

420 De heer **Loggen** (ged.) herhaalt dat de rol en de beïnvloedingsmogelijkheden van de provincie duidelijk zijn.

De heer **Kramer** (GroenLinks) snapt de positie van GS, maar vraagt of GS acteren als de kwaliteit van het provinciale oppervlaktewater slecht is, ook al is het Rijk is verantwoordelijk.

425 De heer **Loggen** (ged.) herhaalt dat hij waar mogelijk pleit voor het handhaven van de ambitie en dus voor het nemen van maatregelen. De provincie heeft hierin geen verantwoordelijkheid. PS moeten GS realistische opdrachten meegeven.

GroenLinks pleit voor maatregelen die werken en GS pakken die verantwoordelijkheid op door extra inzet waar dat kan, zoals bij de Markerwadden.
430 Gedeputeerde refereert inzake de effecten van de droogte in de zomer aan de verdringingsreeks. De schade en de effecten daarvan worden nu geanalyseerd, maar hij heeft hierover nog geen verdere

informatie. Hij informeert PS te zijner tijd over deze analyse. De plastic soep in de oceanen komt niet in die hoeveelheid voor in Noord-Holland, maar waarschijnlijk bevat het water wel microplastics.

De commissie steunt desgevraagd het voorstel voor een technische briefing over waterkwaliteit.

435 TWEEDE TERMIJN

De heer **Bakker** (D66) is blij dat zijn zorg breed wordt gedeeld en dat de commissie en GS pleiten voor meer inzet. Hij is ook blij dat GS niet sturen op doelverlaging en vraagt of tijdens de technische briefing ook de droogteanalyses en bijpassende maatregelen worden besproken. D66 wil in dit licht
440 ook de budgettaire kaders voor de nieuwe Statenperiode goed bezien.

De heer **Voskuil** (PvdA) hoort dat GS vooral budget nodig hebben. PS moeten dit in de nieuwe periode bezien. Hij vraagt of de waterschappen het maximaal haalbare doen.

445 Mevrouw **Koning** (CDA) vraagt of de provincie invloed heeft op de riooloverstort. Ze meent dat gedeputeerde geen extra inzet heeft toegezegd. Met nog acht jaar te gaan is een negatieve conclusie voorbarig. Het is goed dat GS doorgaan op de ingeslagen weg.

450 De heer **Bouberg Wilson** (ONH) herhaalt dat het PBL aangeeft dat de provincie de KRW-doelen op basis van de huidige inzet niet haalt. GS verwijzen naar de wettelijke taken van de provincie, maar onder de Omgevingswet wijzigen deze. Hij roept op deze wijziging mee te nemen in de technische briefing en dan ook een overzicht te geven van de taken van de waterschappen en van de provincie.

455 De heer **Loggen** (ged.) neemt de vraag van de ONH mee in de technische briefing. Riooloverstort is een serieus probleem, dat zeker een rol speelt bij waterkwaliteit. De waterschappen zijn een democratisch gelegitimeerd orgaan met een eigen controlerende macht. Hij ziet dat de waterschappen serieus aan de slag zijn en zoekt waar mogelijk de samenwerking, bijvoorbeeld met het Landbouwportaal. Hiermee worden agrariërs verleid om vrijwillig aanvullende maatregelen te nemen met financiering door de provincie en de waterschappen.

460 De heer **Voskuil** (PvdA) hoort dat de gestelde kaders voldoende worden opgepakt.

De heer **Loggen** (ged.) is blij met het enthousiasme voor de technische briefing. Dit doet recht aan het belang van het onderwerp en de rol en verantwoordelijkheden van de provincie hierbij.

465 De heer **Voskuil** (PvdA) vraagt of de waterschappen ook uitgenodigd worden voor de technische briefing, zodat PS het complete beeld krijgen.

De heer **Loggen** (ged.) vindt dit een goed idee.

470 De **voorzitter** rondt de bespreking over de *Kaderrichtlijn Water - Voortgangsrapportage 2018 af*.

16. Sluiting

475 De **voorzitter** meldt dat er negen aanmeldingen zijn voor het werkbezoek aan Vliegveld Lelystad.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) heeft naar aanleiding van de actualiteit een rondvraag voor de heer Bond. De **voorzitter** stelt haar gezien de afwezigheid van de heer Bond voor deze vraag schriftelijk te stellen.

480 De **voorzitter** sluit de vergadering om 20.15 uur.